

TARYBOS NUOMONĖ

2007 m. vasario 27 d.

dėl atnaujintos 2006–2009 m. Maltos konvergencijos programos

(2007/C 72/03)

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį,

atsižvelgdama į 1997 m. liepos 7 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1466/97 dėl biudžeto būklės priežiūros stiprinimo ir ekonominės politikos priežiūros bei koordinavimo (¹), ypač į jo 9 straipsnio 3 dalį,

atsižvelgdama į Komisijos rekomendaciją,

pasikonsultavusi su Ekonomikos ir finansų komitetu,

PATEIKĖ ŠIĄ NUOMONĘ:

- 1) 2007 m. vasario 27 d. Taryba išnagrinėjo atnaujintą Maltos konvergencijos programą, kuri apima 2006–2009 m. laikotarpį.
- 2) Makroekonominiam scenarijuje, kuriuo pagrįsta programa, numatoma, kad visą programos laikotarpį realusis BVP augs apie 3 %. Remiantis šiuo metu turima informacija atrodo, kad šis scenarijus pagrįstas palankiomis 2007 m. augimo prielaidomis ir labai palankiomis vėlesnių metų prielaidomis, ypač dėl optimistinės išorės sektoriaus raidos vidutinės trukmės laikotarpiu. Mažiau palankus, nei buvo numatyta programoje, grynasis eksportas vidutinės trukmės laikotarpiu galėtų padidinti pastaraisiais metais užregistruotą prekybos disbalansą. Infliacijos projekcijos atrodo patikimos.
- 3) Komisijos tarnybų 2006 m. rudens prognozėje 2006 m. numatomas 2,9 % BVP valdžios sektoriaus deficitas, palyginti su ankstesnėje atnaujintoje konvergencijos programoje nustatytu siektinu 2,7 % BVP tikslu. Naujoje atnaujintoje programoje numatytas mažesnis, nei buvo numatyta Komisijos tarnybų 2006 m. rudens prognozėje, 2006 m. rezultatas (2,6 % BVP), kuris atrodo patikimas, atsižvelgiant į naujausią informaciją apie BVP augimą ir valdžios sektoriaus finansų duomenis, susijusius su gryniaisiais pinigais.
- 4) Atnaujintoje programoje apibrėžtos biudžeto strategijos tikslas — 2006 m. sumažinti deficitą, kad jis būtų mažesnis už 3 % BVP pamatinę vertę, ir toliau vykdyti fiskalinį konsolidavimą. Atnaujintoje programoje numatoma laipsniškai mažinti valdžios sektoriaus deficitą ir taip iki 2009 m. pasiekti, kad biudžetas būtų subalansuotas. Numatoma, kad dėl prognozuojamo palūkanų naštos sumažėjimo iki 2009 m. pirminis perteklius turėtų pasiekti 3¼ % BVP. Koregavimo siekiama pirminių išlaidų santykį sumažinant beveik 5¼ procentinio punkto BVP — tai yra daugiau nei reikia, kad būtų kompensuotas pajamų santykio sumažėjimas beveik 3¼ procentinio punkto BVP. Nepaisant to, kad pavyko apriboti bendras išlaidas, išlaidos sveikatos apsaugai pastaraisiais metais augo. Bus mažiau nei anksčiau naudojamosi deficitą mažinančiomis vienkartinėmis priemonėmis. Šioje programoje iš esmės patvirtinamas ankstesnėje atnaujintoje programoje planuotas nominalusis biudžeto koregavimas esant daug palankesniais makroekonominiam scenarijui.
- 5) Planuojama, kad pagerės pagal bendrai sutartą metodiką apskaičiuotas struktūrinis deficitas (t. y. pagal ciklą pakoreguotas deficitas, neįskaitant vienkartinų ir kitų laikinųjų priemonių): 2006 m. siekęs maždaug 3 % BVP, programos laikotarpio pabaigoje sudarys ½ % BVP. Kaip ir ankstesnėje atnaujintoje konvergencijos programoje, šioje programoje nustatytas biudžeto būklės vidutinės trukmės tikslas — struktūriniu požiūriu subalansuotas biudžetas, bet šio vidutinės trukmės tikslo programos laikotarpiu naujojoje programoje nenumatoma pasiekti. Kadangi vidutinės trukmės tikslas yra didesnis nei mažiausia vertė (nustatyta deficitui esant maždaug 1¼ % BVP), pasiekus šį tikslą turėtų atsirasti saugi

(¹) OL L 209, 1997 8 2, p. 1. Reglamentas su pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 1055/2005 (OL L 174, 2005 7 7, p. 1). Šiame tekste nurodytus dokumentus galima rasti šiame tinklalapyje: http://europa.eu.int/comm/economy_finance/about/activities/sgp/main_en.htm

riba, neleidžianti susidaryti perviršiniam deficitui. Vidutinės trukmės tikslas atitinka Stabilumo ir augimo pakte bei elgesio kodekse euro zonos ir VKM II valstybėms narėms nustatytas ribas ir tinkamai atspindi skolos santykį bei ilgalaikį vidutinį potencialų gamybos apimtį augimą.

- 6) Programoje išdėstyta 2007 m. su biudžeto projekcijomis susijusi rizika atrodo iš esmės subalansuota, bet vėlesnių metų biudžeto rezultatai gali būti prastesni, nei prognozuojama. Taip yra dėl palankių 2007 m. BVP augimo prognozių ir labai palankaus 2008–2009 m. makroekonominio scenarijaus, kuriais grindžiamos atnaujintos programos projekcijos (nors tų metų mokesčių projekcijos atrodo atsargios). Be to, nepateikiama išsamios informacijos apie koregavimo strategiją po 2007 m., todėl didėja rizika, susijusi su planuojamu fiskaliniu konsolidavimu.
- 7) Atsižvelgiant į šį rizikos įvertinimą atrodo, kad programoje nustatytos biudžeto kryptys atitinka perviršinio deficito ištaisymo iki 2006 m. tikslą remiantis Tarybos rekomendacija. Taip pat panašu, jog šios kryptys užtikrins pakankamai saugią ribą, kad esant įprastiniams makroekonominiais svyravimams nuo 2008 m. nebūtų viršijama 3 % BVP deficito riba. Vėlesniais metais po perviršinio deficito ištaisymo programoje numatytas koregavimo tempas siekiant vidutinės trukmės tikslo iš esmės atitinka Stabilumo ir augimo paktą, kuriame nurodyta, kad metinis struktūrinio balanso pagerėjimas euro zonos ir VKM II valstybėse narėse turėtų atitikti 0,5 % BVP vertę ir šis koregavimas ekonomikos pakilimo laikotarpiams turėtų būti didesnis ir nuosmukio laikotarpiams galėtų būti mažesnis.
- 8) Apskaičiuota, kad valdžios sektoriaus bendroji skola 2006 m. pasiekė 68¼ % BVP ir yra didesnė už Sutartyje nustatytą 60 % BVP pamatinę vertę. Programoje prognozuojama, kad skolos santykis programos laikotarpiu sumažės 8¾ procentinio punkto BVP. Tačiau tikėtina, kad skolos santykio raida bus mažiau palanki nei numatoma programoje, atsižvelgiant į pirmiau minėtą su biudžeto tikslais susijusią riziką. Atsižvelgiant į šį rizikos įvertinimą atrodo, kad programos laikotarpiu skolos santykis mažės ir pakankamai priartės prie pamatinės vertės.
- 9) Malta neseniai įgyvendino pensijų reformą, kurios tikslas — pailginti faktinių pensinų amžių ir padidinti pensijas. Dėl šios priežasties iš programoje pateikiamų apskaičiavimų galima spręsti, kad išlaidos pensijoms bus didesnės, todėl labiau augs su visuomenės senėjimu susijusios išlaidos, kurios artės prie ES vidurkio. Jeigu ir toliau vyraus dabartinės tendencijos, prognozuojamos išlaidos sveikatos apsaugai ilgalaikėje perspektyvoje augs apytiksliai 1¾ procentinio punkto BVP, nors tai yra šiek tiek lėčiau nei tradicinis tempas. Dabartinė biudžeto būklė neužtikrintų stabilaus skolos mažinimo iki Sutartyje nustatytos pamatinės vertės. Todėl pagerinus biudžeto būklę, kaip numatyta programoje, būtų galima sumažinti riziką viešųjų finansų tvarumui. Apskritai Malta susiduria su vidutine rizika viešųjų finansų tvarumui.
- 10) Konvergencijos programoje nenurodytas 2006 m. spalio mėn. pateiktos nacionalinės reformų programos, susijusios su fiskalinės politikos strategija vidutinės trukmės laikotarpiu, įgyvendinimo ataskaitos bendro poveikio kokybinis įvertinimas. Tačiau joje pateikiama susisteminta informacija apie tiesiogines biudžeto išlaidas arba lėšas, sutaupytas dėl nacionalinėje reformų programoje numatytų pagrindinių reformų, o biudžeto projekcijose aiškiai atsižvelgiama į nacionalinėje reformų programoje nurodytų veiksmų poveikį viešiesiems finansams. Konvergencijos programoje numatytos priemonės viešųjų finansų srityje, atrodo, yra suderintos su nacionalinėje reformų programoje numatytomis priemonėmis. Visų pirma abiejose programose numatyta įgyvendinti pensijų reformą, o konvergencijos programoje išsamiai išdėstyta nacionalinėje reformų programoje paskelbta mokesčių reforma.
- 11) Programoje pateikta biudžeto strategija iš esmės atitinka ekonominės politikos bendrąsias gaires, įtrauktas į 2005–2008 m. jungtines gaires.
- 12) Atsižvelgiant į duomenų pateikimo reikalavimus, nustatytus elgesio kodekse dėl stabilumo ir konvergencijos programų, programoje pateikiami ne visi privalomi ir neprivalomi duomenys ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Pirmiausia nepateikta duomenų apie sektorių balansus, pirmiausia nėra 2006–2009 m. grynojo skolinimo ir skolinimosi prognozių kitų pasaulio šalių atžvilgiu, duomenų apie užimtumą ir darbo našumą, apskaičiuotą pagal darbo valandas.

Taryba mano, kad programoje siekiama iki 2006 m. ištaisyti perviršinį deficitą ir, esant didelio augimo perspektyvoms, numatoma tinkama pažanga siekiant vidutinės trukmės tikslo vėlesniais metais. Atrodo, kad programoje numatomas skolos santykis mažėja tinkamu tempu, kad pasiektų 60 % BVP pamatinę vertę. Tačiau yra rizikos, susijusių su biudžeto tikslų siekimu po 2007 m. Svarbu išsaugoti biudžeto būklę, kuriai neturėtų įtakos galimi prognozuojamo didelio augimo sutrikimai, visų pirma atsižvelgiant į pastaruosiu metu susidariusį prekybos disbalansą. Atsižvelgdama į pirmiau pateiktą įvertinimą, Taryba prašo Maltos:

- i) daryti tinkamą pažangą siekiant programoje nustatyto vidutinės trukmės tikslo ir užtikrinti, kad atitinkamai mažėtų skolos ir BVP santykis, tuo pačiu metu išsamiai išdėstant biudžeto strategiją (ypač išlaidų srityje) ilgalaikės perspektyvos požiūriu;
- ii) atsižvelgiant į skolos dydį ir numatomą su visuomenės senėjimu susijusių išlaidų padidėjimą, gerinti ilgalaikį viešųjų finansų tvarumą pasiekiant vidutinės trukmės tikslą ir toliau darant pažangą kuriant ir įgyvendinant sveikatos priežiūros reformą.

Pagrindinių makroekonominių ir biudžeto projekcijų palyginimas

		2005	2006	2007	2008	2009
Realusis BVP (pokytis %)	2006 m. gruodžio mėn. KP	2,2	2,9	3,0	3,1	3,1
	2006 m. lapkričio mėn. COM	2,2	2,3	2,1	2,2	nėra duomenų
	2006 m. sausio mėn. KP	0,9	1,1	1,2	2,0	nėra duomenų
SVKI infliacija (%)	2006 m. gruodžio mėn. KP	2,5	3,1	2,2	2,1	2,0
	2006 m. lapkričio mėn. COM	2,5	3,0	2,6	2,4	nėra duomenų
	2006 m. sausio mėn. ⁽⁶⁾	2,8	3,1	2,5	1,9	nėra duomenų
Gamybos apimtys atotrūkis (potencialus BVP %)	2006 m. gruodžio mėn. KP ⁽¹⁾	- 2,8	- 2,1	- 1,3	- 0,3	0,9
	2006 m. lapkričio mėn. COM ⁽⁵⁾	- 2,1	- 1,4	- 1,1	- 0,5	nėra duomenų
	2006 m. sausio mėn. KP ⁽¹⁾	- 2,9	- 3,7	- 4,2	- 4,4	nėra duomenų
Valdžios sektoriaus balansas (BVP %)	2006 m. gruodžio mėn. KP	- 3,2	- 2,6	- 2,3	- 0,9	0,1
	2006 m. lapkričio mėn. COM	- 3,2	- 2,9	- 2,7	- 2,9	nėra duomenų
	2006 m. sausio mėn. KP	- 3,9	- 2,7	- 2,3	- 1,2	nėra duomenų
Pirminis balansas (BVP %)	2006 m. gruodžio mėn. KP	0,8	1,1	1,1	2,5	3,2
	2006 m. lapkričio mėn. COM	0,8	0,9	0,7	0,6	nėra duomenų
	2006 m. sausio mėn. KP	0,3	1,4	1,5	2,4	nėra duomenų
Pagal ciklą pakoreguotas balansas (BVP %)	2006 m. gruodžio mėn. KP ⁽¹⁾	- 2,2	- 1,8	- 1,8	- 0,8	- 0,2
	2006 m. lapkričio mėn. COM	- 2,4	- 2,3	- 2,3	- 2,7	nėra duomenų
	2006 m. sausio mėn. KP ⁽¹⁾	- 2,8	- 1,3	- 0,7	0,4	nėra duomenų

		2005	2006	2007	2008	2009
Struktūrinis balansas ⁽²⁾ (BVP %)	2006 m. gruodžio mėn. KP ⁽³⁾	- 3,8	- 2,9	- 2,0	- 1,0	- 0,4
	2006 m. lapkričio mėn. COM ⁽⁴⁾	- 4,0	- 3,5	- 2,5	- 2,7	nėra duomenų
	2006 m. sausio mėn. KP	- 3,8	- 2,3	- 1,4	0,3	nėra duomenų
Valdžios sektoriaus bend- roji skola (BVP %)	2006 m. gruodžio mėn. KP	74,2	68,3	66,7	63,2	59,4
	2006 m. lapkričio mėn. COM	74,2	69,6	69,0	68,6	nėra duomenų
	2006 m. sausio mėn. KP	76,7	70,8	68,9	67,3	nėra duomenų

Pastabos:

(¹) Komisijos tarnybų skaičiavimai remiantis programoje pateikta informacija.

(²) Pagal ciklą pakoreguotas balansas (kaip ir pirmesnėse eilutėse), neįskaitant vienkartinį ir kitų laikinųjų priemonių.

(³) Vienkartinės ir kitos laikinosios priemonės pagal programą (1,6 % BVP 2005 m., 1,1 % BVP 2006 m., 0,2 % BVP 2007 m., 0,2 % BVP 2008 m. ir 0,2 % BVP 2009 m., dėl kurių deficitas mažėja).

(⁴) Vienkartinės ir kitos laikinosios priemonės pagal Komisijos tarnybų 2006 m. rudens prognozę (1,6 % BVP 2005 m., 1,1 % BVP 2006 m. ir 0,2 % BVP 2007 m., 0 % BVP 2008 m., dėl kurių deficitas mažėja).

(⁵) Remiantis numatomu atitinkamai 2,2 %, 1,7 %, 1,7 % ir 1,6 % potencialiu augimu 2005–2008 m.

(⁶) 2006 m. sausio mėn. KP duomenys atitinka mažmeninės prekybos kainų indeksą.

Šaltinis:

Konvergencijos programa (KP); Komisijos tarnybų 2006 m. rudens ekonominės prognozės (COM); Komisijos tarnybų skaičiavimai.